

Zaken register

- 3-deuren dilemma: 260, 277
 4-kaarten raadsel: 260, 277
 16 factoren: 107, 449
- A posteriori kennis: 134, 704, 714
 A priori kennis: 703-713; aantallen 712; causale verbanden 712; dieren 712; logica 704; meetkunde 704; moraal 706; tijd-ruimte 707-709; voorwerpen 709-712
- Aangeboren: 106-107
 Aangeboren kennis: 703, 711
 Aangrijpingspunt natuurlijke selectie: 287-298
 Aantal-vaardigheid: 225-230
 Aard van de mens: 9-12
 Aboriginal: 67 (zie Native Australian)
 Achteraf-voordeel: 270, 277
 Adaptatie: 34, 112, 134-135, 168, 279
 Adolescentie: 173-180
 Adrenarche: 173
 Afkeer van verlies: 262, 277, 279
 Afrika: 34, 93
 Afro-American: 79-80
 Agape: 421
 Alarmkretten: 159-165
 Allel: 290-293
 Alzheimer, ziekte van: 109, 651
 Atruiistisch gedrag: 299, 309, 329-330, 335
 Amerika: 34, 51-53
 Apartheid: 65
 Ariër: 54
 Asian American: 79-80
 Attitude alignment: 277
 Australië: 47
 Australopithecus: 30, 512
 Autisme: 109
 Autoriteits-gevoelig: 200
- Backfire effect: 263, 277
 Bandkeramische cultuur: 58
 Basale concepten: 138-139, 622
 Basale dingen: 622
 Basale kennis: 138
 Basale natuurwetten: 622
 Basken: 54, 55
 Bedrieger: 293
 Behaviorisme: 132, 560, 688, 697
 Behoud van de soort: 297-298
 Behoud van ecosystemen: 298
 Beleving, zie 'Mentaal proces': 4, 677
 Belief-bias: 259
 Beperkende factor: 83
 Berbers, zie 'Imazighen'
 Bereidheidspotential: 681-683
 Bestaan (exist): 5, 61, 448, 709-710
 Betekenis: 495-503; ander gebruik van 'betekenis' 501; eerste betekenis bij dieren 505; in toetsbare zinnen 502; koppeling aan concept 499; ontstaan 695 Mya 505; oorzaak van signaal 500; van signaal 500
- Betrouwbare signalen: 364
 Bevestigingsvoordeel: 261, 277, 481, 482
 Bewustzijn zie 'Mentaal proces': 677-701
 Bezit: 323
 Big Five: 191-210
 Biological Species Concept: 27-28
 Blank slate, zie 'Onbeschreven blad'
 Blanke: 67
 Blindsight: 679
 Body Mass Index: 93
 Boeddhisme: 421
 Bondgenootschappen: 328-329
 Borstkanker: 651
- Brain/mind-visies: dualisme 684-686, 690, 691; eliminatie materialisme 687, 690, 691; epifenomenalisme 685, 690, 691; functionalisme 688, 690, 691; idealisme 689, 690, 691; identity theory 686-688, 690, 691; interactionisme 684-685, 690, 691; meta-taal 689, 690, 691; psychofysisch parallelisme 685, 690, 691; psychofysisch reductionisme 687
- Broedparasitisme: 315
 Broedzorg: 315-316
 Brunner, ziekte van: 651
 Bruidschap/bruidsprijs: 317
- Cadeautjes: 316
 Campi Flegrei uitbarsting: 45
 Castratie, dieren: 174
 Categorie: 138-166, 223-225, 242-243, 516, 525, 710
 Categoriefout: 558-561
 Causaal: attributie, dier 640-641; attributie, mens 640; empirisch vaststellen 676; gedrag 449-450; mechanisch 638-639; misattributie 268; perceptie 639; sociale interacties 639-641; waarnemen 639
- Causaliteit: 632, 637-676; biologie 649-662; erfelijkheid 650-652; ethologie 657-662; evolutie 653-657; doelgericht 648, 653, 654; doelmatig 649, 653, 654; empirisch vaststellen 676; filosofie 641-647; formele wetenschappen 641-643; geneeskunde 662-664; klassieke mechanica 647; kwantummechanica 648; mentaal construct 672; natuurkunde 647-648; psychologie 665-670; relativiteitsleer 647; taal 672; theoretische modellen 670-671; wetenschappen 673-674
- Causaliteitsprincipe: 632, 638, 642
 Cefalische index, rol omgeving: 486
 Cerebral Rubicon: 31
 Challenge hypothese: 173-174
 Cheater, zie 'Bedrieger'
 Chieftdom: 367
 Christendom: 419
 Circadiaan ritme: 115
 Cladogram: 24
 Coalities, zie 'Bondgenootschappen'
 Cognitieve dissonantie: 482
 Cognitieve vooroordelen: 280
 Cohen's d: 15
 Coherentie-effect: 266, 277
 Commune: 321, 344; bavianen 351; bonobo 352-353; chimpansee 351-352; makaken 350; mens 420
 Communicatie: 495-505; binnen lichaam 497-498; buiten lichaam 498-500; dieren 544-545; mensen 545-549; signaal vs teken 495; zoogdieren 508-511
 Concept: complex 139; koppeling aan signaal 498; simpel 139; vorming in de hersenen 139
- Competitie: 289, 311
 Competitor: 198
 Complex idea: 139
 Complexiteit: 674-676
 Conformeren aan groepsideeën: 272, 277
 Conjunctie denkfout: 260, 277
 Correlatie – oorzaak: 670
 Correlatiecoëfficiënt: 15
 Cro-Magnon: 55
 Crohn, ziekte van: 651
 Cultuur: 35, 140, 610-611, 687
- Darwinisme, universeel: 12
 Definitie: 31, 181, 186, 201, 212, 503, 528
 Demografische transitie: 84
 Denisova-mens: 34
 Denkfouten: 272
 Denkfout van gokkers: 259
 Deprivatie-experimenten: 144
 Determinisme: 642, 682-683
 Diagnostische test: 261
 Dictator spel: 302, 307
 Dieren begrijpen gesproken mensentaal: 511
 Dierenfobie: 162

- DNA: mitochondriaal 26, 37-69; NRY 27, 37-69; nucleair 25
- Doden van kinderen van soortgenoten: 456-458; apen 456; chimpansee 456; evolutionaire verklaring 458, 466; gorilla 457; mens 466; tegenstrategieën 458; zoogdieren 456
- Doden van volwassen soortgenoten: 458-480; chimpansees 459; dianameerkatten 462; eliminatie gemeenschap 459; evolutionair voordeel 462; kapucijnerapen 460-462; leeuwen 462; mens 464-479; normaal gedrag 459; overmacht 459; rode franjeapen 462; wolven 462; Yanomamö 464-466
- Doel: fysiek, zie 'goal' 667-770
- Doel: mentaal, zie 'purpose' 667-770
- Doelgericht: 7, 430, 461, 609, 659-662
- Doelmatig: 7, 110, 429, 609, 658-659
- Doelstelling: 7
- Domesticatie dieren: 436, 461
- Dominantie/leiderschap: 200, 209; chimpansee 324; erfelijkheid 324-325; groene meerkat 319, 323; makaken 325; mens 323, 325; mensenkinderen 325; voortplantingssucces 326-327
- Dualisme: 684-686, 690, 691
- Dubbelzinnigheid: 561
- Echolalie: 182
- Echopraxie: 182
- Economie: 671
- Effectgrootte: 15
- Egalitair: 323, 444
- Egoïstisch gedrag: 299, 309
- Eliminatie materialism: 687, 690, 691
- Empathie: 198 331, 453
- Empirisme: 3, 9, 538
- Endogamie: 390
- Empirische wetenschap: 556
- Epifenomenalisme: 685
- Epigenetica: 122
- Erfelijk: 13, 17, 102; criteria 105; eigenschappen; 106; gedrag 105-135; ziektes 651
- Eskimo's: 53, 67
- Esten: 54
- Ethnocentrisme: 366
- Eugenetica: 82, 491
- Eurazië: 34
- Euro-American: 79-80
- Europa: 53-58
- Eusociaal, zie 'Sociale insecten' en 'Naakte molrat'
- Evolutie: gedrag 113; gericht 656; modellen 294, 299-308; toeval 653
- Evolutionair stabiele strategie: 300
- Exaptatie: 656
- Exogamie: 390
- Exporatie-gedrag: 141
- Facebook: 453
- Factor-analyse: 213, 219-220
- Familie: 345
- Feit: 17, 619, 667
- Feminisme: 420
- Filosofen: zie: Aristoteles, Augustinus van Hippo, Francis Bacon, Maarten Boudry, Rudolf Carnap, David Chalmers, Paul & Patricia Churchland, Democritus, Daniel Dennett, René Descartes, Emile Du Bois-Reymond, Epicurus, Desiderius Erasmus, Euclides, Herbert Feigl, Gottlob Frege, Kurt Gödel, Georg Hegel, Martin Heidegger, Carl Gustav Hempel, David Hilbert, Thomas Hobbes, David Hume, Immanuel Kant, Søren Kierkegaard, Julien Offroy de la Mettrie, Pierre-Simon Laplace, Gottfried Leibniz, John Locke, Lucretia Carus, Ernst Mach, Thomas Nagel, Otto Neurath, Friedrich Nietzsche, Plato, Plutarchus, Karl Popper, Porphyrius, Protagoras, Hillary Putnam, Jean-Jacques Rousseau, Bertrand Russell, Jean-Paul Sartre, Moritz Schlick, Alan Sokal, Herbert Spences, Baruch Spinoza,
- Filosofen (vervolg): Thomas van Aquino, Voltaire, Ludwig Wittgenstein, Zeno van Citium
- Finnen: 54
- Fitness: 289
- Flessenhals (bottleneck): 382
- Flynn-effect: 78-82, 96
- Free-rider, zie 'Klaploper':
- Friedrichshof commune: 420
- Functie: 112; functioneel: 656
- Functionalisme: 685, 690, 691
- Fysiek geweld: 445
- g factor: 212, 254
- Gaia: 298
- Geboortekanaal: 361
- Gedrag: erfelijk 713; doelgericht: Tinbergen, Skinner 661; oorzaken 114-121, 657-658; operant 114; reactief 114; rijping 169-189; spontaan 114; stimulus 116-121; variabel 116; vermijden diepte 171; vliegen 172
- Geeuwen: 182
- Geheugen: 270, 277
- Gehoorzaamheid: 200
- Gelijktijdigheid: 647
- Gemeenschap: 365-369
- Gen, aantallen: 25
- Gen-centrische analyse: 255, 291, 380, 652
- Geneesmiddelen: bijwerkingen 664; homeopathie 664; onderzoek 663; werkzaamheid 663
- Genie ('wolfskind'): 529
- Gereedschap: 234-238
- Germanen: 39
- Gestalt: 149
- Geuzennaam: 68
- Geweld, zie ook 'Dodend': 455-480; grensconflicten 456; rituele veldslagen 456
- Girneys (vocalisaties): 320
- Glimlachen: 152-156
- Goal: 660
- God/goden, antropologie: 298, 582-585;
- Goddelijke wet: 707
- Gonadarche: 173
- Goochelen: 641
- Grammatica: 523, 529; aangeboren grammatica 542; generatieve grammatica 525, 537; grammaticale universals 536; merge 538; morfosyntaxis 515, 524, 526, 533; recursion only 538; tense-mood-aspect 526; woordvolgorde 524, 526, 533
- Gravettien-cultuur: 57
- Greenbeards: 148
- Grenzen aan kennis: 621-624
- Groeicurve: 75
- Groep: 293-297, 342-374
- Groepscohesie: 484
- Groepsdenken: 484; competitie 488; IQ erfelijkheid 487; relevantie erfelijkheid 486-487; samenwerken 488
- Groepsgeweld: battles 467; chimpansee vs mens 476-479; eliminatie van gemeenschap 477; evolutionair voordelig 477; gedragsbesmetting 469; genocide 472; gevolg voor de verliezer 468; gevolg voor de winnaar 468; lynchen 469; massaslachtingen 470; oorlog 467-468; prehistorisch 467; redenen voor geweld 470; rellen 469-470; rooftochten 467; straatgeweld 468
- Groepsgrootte: 365
- Groepsgrenzen: 342
- Groepsoordelen: 262-264, 277
- Groepssamenhang: 277, 278, 366
- Groepsselectie: 295, 296, 653
- Groepsvorming: evolutie 343-345; jagen in groepen 347; keuze 343; primaten 348-356; voortplanting 345; walvissen 347; zoogdieren 347
- Grootgezin: 366
- Grunts (vocalisatie): 320, 509-510
- GWAS: 201, 650, 652
- Habituatie: 140
- Halo-effect: 266, 277

- Handel: 330
 Hapogroep: 43
 Haplotype: 43
 Harde Probleem: 677, 685, 692, 700
 Harem: 344; gorilla 353; gouden stompneusaap 354; hoelman 353; mantelbaviaan 354; mens 358
 Hechtingsgedrag: 201; seksuele aantrekking 401
 Heidelbergse Catechismus: 442
 Heldhaftigheid: 452
 Helpen: 198, 330-333
 Heritabiliteit: 83, 108-109; aantalvaardigheid 229; afkeer van verlies 262; agressie 446, 472; altruïsme 446; ceflisatie-index 486; dominantie 326; empathie 446; gezagsgetrouw 576; gezichtsherkenning 152; hersengrootte 94; imitatie 183; IQ 81, 95-98, 215; lichaamslengte 85; modellen 670-671; motoriek 222; persoonlijkheid 194-197, 200-202; prosociaal gedrag 446; rationeel denken 271; religiositeit 571-574, 577; ruimtelijk 232, 240; schoolprestaties 167; seksueel gedrag 177, 371; sociabiliteit 446; sociale gelijkheid 86; sociale verantwoordelijkheid 446; taalvaardigheid 5451; ultimatum spel 302; vertrouwensspel 303; voortplanting 371; voedseltesten 157-158; vriendelijkheid 446; ziektes 109
 Hersenen: evolutie: 32-33; hersengewicht 254; historische verandering 76-77; intelligentie 32, 99; primaten 219; sneller dan bewustzijn 681-683; taal 33; vogels 218
 Hersengewicht: 76-77, 94
 Hiërarchie: 324
 Hindoeïsme: 419, 606
 Hindsight bias: 270
 Historisch overzicht: 126, 272, 285, 288, 307, 442, 471, 601, 606, 622, 675, 693
 Historische veranderingen: 71-100
 Hofmakerij-voeden: 316
 Hominiden: 21-35
 Homo:30
 Homo denisova: 34
 Homo economicus: 299
 Homo erectus: 30, 33, 65, 512, 546, 589
 Homo floresensis: 30, 33
 Homo habilis: 30, 33, 373, 513, 546, 589
 Homo naledi: 33
 Homo neanderthalensis: 30, 33, 546
 Homo sapiens: 30-35, 65, 589
 Hongaren: 54
 Hooglied (bijbel): 363
 Horizontaal transfer: 24
 Huidskleur: 47
 Hulpbehoevende dieren: 330
 Hulpbehoevende mensen: 330, 332-333
 Hume's fork: 628
 Humor: 504
 Huwelijk: 355
 Huwelijksregels: 389-398, 414; Christenen 394; Egypte, farao's 390-391; Islam 394; Joden 393-394; koninklijke families 395, 415; Mormonen 395; Nederlandse wet 395; oorsprong; 412; Romeinen 393; Romeins Egypte 391; vermelde redenen 412; Zoroastrisme 392
 Hygiënisch gedrag: 122
 Hyperpower: 367, 453
 Hypothese-testen: 646
 Idealisme: 689-691
 Identificeren soortgenoten: 376, 385
 Identificeren verwanten: 377-383
 Identity theory: 667, 686-688, 690, 691
 Ignorabimus (grenzen aan kennis): 621
 IJstijden: 44
 Illusie: consensus 263, 277; deskundigheid 267; invloed 268, 277; samenhang 266, 277; superioriteit 264; vaardigheid 277; validiteit 266
 Imazighen ('Berbers'): 56, 67
 Imitatie: 180-187; baby 180; chimpansee 183; dieren 183-186; geeuwen 182; orang-oetang 183; resusaap 183; vocalisatie 184; vogels 184
 Impliciet vooroordeel: 263, 277, 483
 Impliciete associatie test: 199
 Impulsiviteit: 200
 Impunity spel: 302
 In-groep / out-groep: 311, 366
 In-groep favoritisme: mens 199, 366; resusaap 368
 Incest: 376; scheppingsverhalen 394; seksueel misbruik 396
 Inclusive fitness: 290-291
 Indiaan: 52, 67 (zie ook: native American)
 Individualist: 198
 Indo-europees: 54
 Indogermanen: 39
 Inductie: 631-632
 Industrieel melanisme: 113-114
 Industriële Revolutie: 74
 Infectie-ziektes: 898
 Inprenten: seksueel 149-150; sociaal 148-150
 Instinct-discussie: 124-135, 491
 Instinctief gedrag: criteria (oud/nieuw) 134; erfelijkheidsonderzoek 123; positieve/negatieve stimuli 110; soorten 120; vermijding 111
 Inteelt: 375-416; Amish 406; diersoorten 379; exoten 387; El Sayyid (Palestina) 405; erfelijke afwijkingen 403-407; gevolgen 380-382; gorilla 388; goudhamster 384; intelligentie 406; konijn 387; meeltor 384; muis 384; naakte molrat 379, 386; Pingelap (Oceanië) 406; Unertan (Koerden) 406; Volendam-ziekte 406
 Inteeltoëfficiënt: 377; volken, DNA 399; volken, stambomen 398
 Inteeltdepressie: 383; dolfin 387; edelhert 387; jachtlui-paard 386; mens 403-409
 Inteelstam: 379, 383, 384
 Inteelvermijding: 383; bavianen 388; berberaap 388; bonobo 389; Canadese gans 385; chimpansee 389; diersoorten 409; erfelijkheid 410; geslachtsverschil 402; gorilla 388; instinctief 411; kibboets 402; mens 389, 402; minor marriages 402; modificatie 411; resusapen 388; sekse-verschil 410; seksuele aantrekking 410; sensitieve periode 411; soortverschil 410; stekelbaarsje 385; verspreiding 383, 410; zebra-visje 385
 Intelligente keuze: 274, 308
 Intelligentie: 103, 211-256; aantallen 225-230; abstracte intelligentie 223-231; algemene intelligentie, dieren 215-216; algemene intelligentie, mensen 212; analyseren 230; bewegingsintelligentie 222; categorisatie 223-225; causaliteit 232-234; communicatie 249; dieren 215-256; evolutie 255-256; fluïde intelligentie: 213; fysieke intelligentie 231-234; g factor 212; g-lading 214; gekristalliseerde intelligentie 213; graafwespen 234; habitat-selectie 239; hamsteren 240-241; heritabiliteit 214; hersengrootte 214, 218, 219; hetzelfde/verschillend 223-225; imitatie 187; individuele verschillen 215, 216, 243; intelligent gedrag 212; IQ 213; leren & probleem-oplossen 213; logica 230; meervoudige intelligenties 213, 221-222; misleiding 250-254; natuurgerecht 241-243; natuurlijke vijanden 242; navigatie 240; nestbouw 239; objectpermanentie 231; omgevingsintelligentie 239-241; primaten 216, 219; rotatie-invariantie 231; ruimtelijke visualisatie 231; signaal-intelligentie 249-254; slimme dieren 215-216; sluipwespen 216-218; sociale intelligentie 243-249; sociale intelligentie meten 248; technische intelligentie 234-238; voedsel 242; vogels 216, 218, 232
 Intelligentietesten: Binet 605; Wechsler (WAIS en WISC) 78, 81; progressive matrices (Raven) 78, 81
 Intentie: 668, 669, 681
 Interactionisme: 684-685, 690, 691
 Interne tegenstelling: 557
 Intersubjectief: 678
 Intuïtief handelen: 272
 Intuïtieve statistiek: 261
 Inuït: 53, 67
 Inzicht mens & dier: 220, 697
 IQ: 71-100; hersengrootte 99; volken 78-79
 IQ-testen: 71

- Irrationeel gedrag: dieren 275-276; evolutie 277-279; keuze 308; mensen 103, 275-277; voorspelbaar 269
- Irrationele ankers: 268-269, 277
- Islam: 419
- Jagers/verzamelaars: 356
- Jaloezie (seksueel): 5, 364, 372
- Jamna-cultuur: 55
- Jehova's Getuigen: 471
- Jewish American: 79
- Jood: 79
- Just-so stories: 112, 277, 279, 317
- Kaingang (volk): 357, 358
- Kameraadschap: 329
- Karakter, zie 'Persoonlijkheid'
- Katharen: 419
- Kaukasische ras: 54
- Kennis: 4; intersubjectief: 5; subjectief: 5; zie ook: leerinhoud
- Kerngezin: 366
- Khoikhoi: 66
- Kin selection, zie 'Verwanteselectie'
- Kindermoord: 163, 372
- Kindersterfte: 84, 90
- Klaploper: 293
- Kolonisatie: 59
- !Kung: 66
- Kunst: 435
- Kunstmatische intelligentie: 648
- Kwantummechanica: Kopenhagen interpretatie 631, 648; kwantumlogica 634; onbepaaldheid 648; parallele universums 631
- Lachen: 152-156
- Language Bioprogram Hypothesis: 537
- Lappen, zie 'Sami'
- Leefvormen: mens-dier: 610-611
- Leeftijdverschil (man-vrouw): 365
- Leerhoud: 5
- Leersystemen: 145-168, 187; erfelijkheid 145
- Leren: 102, 137-168, 187; conditioneren 141-142; criteria (empirisch) 143-145; dieren 142-143; evolutie 432; evolutionair gevolg 168; herkennen soortgenoten 147-150; herkennen verwanten 150-152; latent leren 141; natuurlijke vijanden 159-165; navigatie 147; oddityleren 224; voedselvoorkeur 156-159
- Lichaamsgewicht: 93
- Lichaamslengte: 71-100; maat voor voorspoed 94
- Liefde: 417-438; Apostel Paulus 418; onderdrukkingsconstruct 420; ontologie 423; seksueel gedrag 426; Symposium (Plato) 418
- Liefdesvarianten: 421; biologische wortels 433; culturele wortels 436; ontstaan 429; ouderdom 430
- Line breeding: 383
- Linda: 260, 277
- Logica: 704
- Logisch redeneren: 258
- Loyaliteitshypothese: 481-492
- Machtige-Voorouder Hypothese: 579-603
- Madagaskar: 50
- Magische zinnen: 4, 298, 556-565
- Marshmallow-test, zie 'Impulsiviteit'
- Matrilokaal: 395
- Meetkunde: 705
- Melkflessen openen: 236
- Mens: aantrekkelijkheid 361, 364; adoptie 333; bondgenootschap 334; bruidsschat/bruidsprijs 317; causale attributie 233-234; dominantie 246, 323; evolutie monogamie 373; gedrag adolescentie 179; geslachtsrijpheid 176-178; intenties toeschrijven 248; leiderschap 246, 323; liefdadigheid 335; liefde 417-438; monogamie 356; ontrouw 359; ontstaan 624; overspel 359; polyandrie 356; polygynie 356; promiscue 356; sociale intelligentie meten 248; sociale structuur 246; Mens (vervolg): testosteron 176; vergelijking met dieren 607-616; verwantschap 313; vijandschap 334; voortplantingssucces 246; voortplantingssysteem 365-365; vreemden 335; vriendschap 321
- Mentaal proces: 4, 7, 560, 560, 677-701; afkeer van incest 401; Bereidheidspotential 681-683; blindsight 679; dieren 697-698; grijpbaar? 700; oorsprong 699; relevantie 700; split brain patient 679-680; taal 699; verklaren 624
- Mere exposure effect: 269
- Metataal: 689-691
- Mindset :268
- Misleiding: 250-254; chimpansees 252; insecten 250; mantelbaviaan 251; mens 253-254; symbolentaal (chimp) 252; vogels 250-251
- Mobbing: 160, 347
- Moederzorg: 432
- Moedig vs. Schuw: 203, 209
- Monogamie: 244, 423; Amerikaanse aapjes 374; diersoorten 369, 374; evolutie 434; gibbon 354, 374; heggenmussen 345; lichamelijke aanpassing 360; mens 356-365; serieel 357; vogels 345, 374
- Monty Hall: 260
- Moraal: 612, 706-707
- Mormonen: 395, 420
- Mortaliteit: 89
- Mosuo (volk): 370, 420
- Multi-male/multi-female groep, zie 'Commune'
- Multipele sclerose: 651
- Multiregionaal: 33
- Mystiek: 202
- Myth of the coy female: 369
- Mythologie; Azteekse mythologie 595; Egyptische mythologie 595; Germaanse mythologie 595; Griekse mythologie 595; Inca mythologie 595; Maya mythologie 595; mythes 590; Olmeekse mythologie 595; Romeinse mythologie 595; sages 590; Scheppingsverhalen: 392-394, 582-585; Soemerische mythologie 595; vooroudermythes 592
- Na-Dené taalgroep: 53
- Naamgeving volken: 65, 68
- Natiestaat: 367
- Native African: 66, 79, 93
- Native American: 52, 67, 79
- Native Australian: 67, 79
- Native European: 79
- Nature/nurture: 14, 447
- Natuurlijke selectie: 276, 283-308
- Natuurwet: 707
- Neef/nicht-huwelijk: 396-397; erfelijke afwijkingen 404-405
- Neger: 66, 93 (zie ook: native African)
- Neofobie vs. Neofilie: 203
- Nepotisme: 277
- Nestblijver: 120
- Nestbouw: 187-189
- Nestvlieder: 120
- Neuraal proces: 677-701
- Nieuw Guinea: 48-50
- Noodzakelijke voorwaarde: 642-643
- Nurture assumption: 193
- Observatie-leren: 141, 184-186, 243-244
- Oceanië: 34, 50
- Oddity-leren: 224
- Oedipus-legende: 375
- Onbeschreven blad: 705
- Oneida commune: 420
- Oneindig: 630-631
- Ontologie: 6, 451, 674, 700
- Ontwikkelingscoëfficiënt: 77, 95
- Oogbewegingen, inzicht 683
- Oorlog: 467-468; definities 473; gevolgen 475; ontstaan staten 475; oorzaken 474; redenen 474; vermijden 473
- Oorspronkelijke bewoner: 65
- Oorzaak, reden: 665-667; verwarring in taal 693

- Oorzaak ziektes: 662-663; blindheid, baby's 662; criteria 662; infecties 662; wiegendood 663
- Openbare-voorzieningsspel: 305, 307
- Operationalisatie: 505, 629, biologie 629; cultuur 611; diagnose 629; erfelijkheid 106-109; fitness 291-293; imitatie 186; instinctief 134; intelligentie 212; inzicht 220; leren 143-145; magische zinnen 564; natuurkunde 629; psychologie 629; raszuiverheid 64; rationeel gedrag 275-276; rijping van gedrag 189; sociabiliteit 319; vrije wil 706; zelfbeheersing 201
- Opoffering: 313,
- Optimale kruisingen: 409
- Optimisme: 202
- Optimisme, niet-realistisch: 265-266, 277
- Oreopithecus: 30
- Orrorin: 30
- Orthogenese: 656
- Ötzi (ijsmummie): 56
- Oude Testament: 396
- Out-of-Africa: 33
- Overextentie: 524
- Overspel: 314, 359
- Ovulatiesignalering: 361
- p-waarde: 15, 634
- Paarband: 346, 355
- Paleo-Eskimo's: 53
- Paleo-indianen: 52
- Paniek-situaties: 333
- Parkinson, ziekte van: 109
- Parochiaal altruïsme: 277, 306
- Passieve omstander: 333
- Path analysis: 97, 670
- Patrilokaal: 395
- Penis, primaten: 360
- Persistentie aan ideeën: 481-492
- Persistentie aan keuzes: 279
- Person vs situation debate: 196, 447
- Persoonlijkheid: 103, 191-210; afgeleid van gedrag 206; Big Five 192; dieren 203-207; dimensies 192; erfelijkheid 194-195; evolutie 208; gedragsvoorspelling 195-196, 204; leeftijd 192-194; seksuele selectie 209; voortplantingssucces 209; wilskracht 197, 201; zelfbeheersing 197, 201
- Pessimisme: 202
- Phenotype matching: 148-151, 381, 400; family-referent 385-386; parent-referent 149-150, 386, 400; self-referent 148, 400; sib-referent 149-150
- Pikgedrag kuikens: 170
- Probleem van inductie: 631-632
- Polyamorie: 424
- Polyandrie: diersoorten 369, 372; mens 344, 357, 424
- Polygynandrie: diersoorten 369, 372; mens 357, 424
- Polygynie: diersoorten 369, 372; mens 357-358, 424
- Pre-adaptatie: 656
- Priming: 107, 268
- Principal Component Analysis: 62-64
- Prisoner's dilemma: 301, 307
- Problem solving set: 269, 277
- Progesteron: 174
- Promiscue: diersoorten 369, 372; mens 357, 359, 424
- Prosociaal: 198
- Prostaatkanker: 651
- Psyche Zie 'Mentaal proces'
- Psychofysisch parallelisme: 685, 690, 691
- Psychofysisch reductionisme: 687
- Psychologie: oorzaak: zie ook 'Reden', 'Gevolg', 'Doel', 'Intentie'
- Pupilreflex: 118
- Purpose: 660
- Putten (door vogels): 235
- Racisme: 491
- Random: 261
- Rangorde: 321-323; belang 322; voortplantingssucces 326-328
- Ras: 58-68
- Rasvermenging: 60-61, 66
- Rationaliteit: 257-281
- Rationeel: 275
- Rationeel eigenbelang: 199
- Rationeel gedrag dieren: 276
- Rationele keuzetheorie: 275
- Rationaliteitsdiscussie: 272
- Rationaliteitstesten: cognitieve reflectie testen 271; syllogisme-testen 271
- Realisme, naïef: 3
- Realisme, natuurwetenschappelijk: 3-4
- Rechttop lopen: 31
- Redeneren: 274
- Reductionisme: 673-674, 687
- Reflex: 115 – 121, 141; baby's 117; erfelijkheid 118; modificatie 119; pupilreflex 118; rekreflex 117; terugtrekreflex 118
- Relatie: 309-337; als neutrale term 318; bondgenootschap 309, 336; concurrentie 336; groepslidmaatschap 310; handelsrelaties 336; machtsrelaties 309, 321-328, 336; seksueel 313-317, 335; verwantschap 309, 312-313, 335; vijandschap 336; vriendschap 309 317-321, 336
- Religie: antropologie 580-585; archeologie 580; bijgeloof 573, 575; bijproduct 579; definitie 569; dieren 575-577; magie 593; mana 593; Karl Marx 587; oorlog 586; Pavlov 597; persoonlijkheid 570; reactie op dood 576-577; regendans 577; reïncarnatie 592; rituelen 591; religieuze genocide 598; sociaal verschijnsel 595; totem 591-592; zelfmoord 574
- Religie, ontstaan; archeologie 580; evolutie 588-591; evolutionair voordelig 599; ghost theory 591, 597; human universal 599; hypothesen over ontstaan 687-593; instinctief 599-600; machthebbers 585-586; Machtige-Voorouder Hypothese 579-603; machtige goden 591; sociale complexiteit 590-591; verklaring natuurverschijnselen 597; vooroudergeesten 588, 591; vooroudermythes 592; voorouderverering 590;
- Religies: 569-603; animisme 592; Boeddhisme 595; Christendom 595; Confucianisme 595; Heilige Boeken 591; Islam 595; Jodendom 595; Taoïsme 595; Tien Geboden 598; Zoroastrisme 595
- Religiositeit: 202, 569-575; devotie 577; erfelijkheid 571-573; gehoorzaamheid 576, 577; heritabiliteit 571-573; levensverwachting 573-575; meetschalen 570; mystiek 571-572, 577; oosters 571, 577; positieve levenshouding 572-573; sociale attitude 574; transcendentie 577; westers 571-572, 577
- Reputatie: 277, 279
- Rijping van gedrag: 102 169-190
- Romantische liefde: 362-364
- Sacade: 119
- Sahelanthropus: 30
- Samenwerken: 198, 294
- Sami ('Lappen'): 54, 365
- Savants: 228S
- Scala naturae: 615
- Scheppingsverhalen: 392-394 582-585
- Schizofrenie: 109
- Scholing: 99
- Schoonheid: 631
- Seculaire verandering: 71-100
- Seksueel dimorfisme: 380
- Seksueel gedrag: 341-374; Japanse makaak 355; paarband 355; sociaal gedrag 355
- Seksueel misbruik: 396
- Seksuele aantrekking door erfelijke overeenkomst: 400
- Seksuele selectie: 209
- Semantic primes: 138
- Self-enhancement: 264-265, 277
- Self-identified race/ethnicity (SIRE): 43, 64
- Selfish gene, zie 'Zelfzuchtig gen'
- Semantic primes: 138
- Sensatie-zoeken: 201
- Sensitieve periode: 148-149, 170, 172, 188,

- Sensitisatie: 140
 Seville Statement on Violence: 285, 442, 471
 Shakers: 419
 Signaal: 496-498; afgrenzing 496; betekenis vgl. oorzaak 497; evolutie 499-500; goal ('doel') 500-502; gevolg 497; hormonaal 498; immuun 498; inhoud 497; neuraal 497; omschrijving 496; oorzaak 497; referentieel 500; voorbeelden 496; zender-ontvanger 499-500
 Simple ideas: 139
 Situatie: 445
 Situationisme: 447
 Slavernij: 60, 93
 Sociaal gedrag: 341-374
 Sociaal economische factoren: 90-93
 Social value orientation, zie 'Verdelingskeuzes'
 Sociale complexiteit: 365
 Sociale context: 561-562
 Sociale gelijkheid: 92
 Sociale insecten: 295-296
 Sociale projectie: 263
 Sociale vaardigheden: 245
 Softenon: 107, 109
 Solitair levend: 348; dwergmaki 348; lemur 348; orang-oetang 348; vingerdier 348
 Soortbegrip: 27-28, 31, 376
 Soortkruisingen: gedrag 122-123; soortvorming 147-148; vruchtbaarheid 147
 Soortvorming: 27-28
 Spelgedrag: 308
 Spelregels: 308
 Spermacompetitie: 355, 360
 Spiegelen: dieren 183; mensen 180
 Spiegelneuronen: 185
 Split brain patient: 679-680
 Spraak: klanken 513-514; klemtoontalen 514-515; spraakorganen 511-513; toontalen 514-515
 Stalking: 420
 Stam (= tribe): 366
 Stambomen: 21-35; biochemisch 37-69
 Statistiek: 633
 Stijlen van leiderschap: 323
 Straffen: dieren 328; mensen 277, 303, 307, 328
 Strong reciprocity: 304, 307
 Subitising: 229
 Subjectief: 678
 Superorganisme: 296
 Syllogisme: 258
 Systeem 1 / systeem2: 273
- Taaisslijmziekte: 109, 651
 Taal: 507-553; bonobo 548; causale processen 672; chimpansee 548; evolutie 541, 546; IQ 508; heritabiliteit 541; instinct 551; interjecties 516, 535; intonatie 536; klanken 535; klemtoon 536; mentaal vs. fysisch 693; prosodie 536; spraak 511-515; stamboom 38, 514; taalstoornissen 542; woorden 535
 Taalevolutie: 541, 546; communicatie vs. denken 552; eerst concepten, later woorden 546; erfelijkheid 552; evolutionair voordelig (adaptief) 552; macromutatie 552; Neanderthaler 512; overgang (dis)continu 552; selectiedrukken 549-552; vocalisaties vs. gebaren 552; woorden 548
 Taalvaardigheid: erfelijkheid 541; FOXP2 543; genen 543-544
 Taalverwerving: 2-woordsfase 524; baby's 517; betekenis 521, 523; brabbelen 518; canoniek brabbelen 518; complexe zinnen 527; creooltalen 534; fases 540-541; gebarentaal 531; generatieve grammatica 525, 537; Genie ('wolfskind') 531; grammatica 523, 529; hoorstoornis 531-532; intonatie 519; klanken 519-520, 528, 533; knorgeluiden (grunts) 517; Language Bioprogram Hypothesis 537; morfosyntaxis 524, 526, 533; mothereese 530-531; overextentie 524; pidgin 534; privé-talen 532-534; rijping 539; sensitieve periodes 528-530, 529; taalbegrip 521; taaldeprivatie 531-534; taalproductie 521; tense-mood-aspect 526; tracheotomie 532;
- Taalverwerving (vervolg): tweede taal 534-535; tweelingen 533; wolfskinderen 531; woorden 521, 529, 533; woordvolgorde 524, 526, 533; zinnen 525-528
 Tabula rasa, zie 'Onbeschreven blad'
 Taiwan: 49
 Teleologie: 644-646; teleologische zinnen 654
 Telos ('doel'): 644
 Temperament, zie 'Persoonlijkheid'
 Template: 151, 187
 Territorium: 432
 Terugkoppeling: 115, 648
 Testosteron: 173-180
 Theory of mind, zie 'Verplaatsingstest'
 Third party punishment: 277, 303, 307
 Tit-for-tat: 301, 307
 Toba-uitbarsting: 45
 Toeareg: 56
 Toetsbare uitspraken: 4, 502, 555-565, 621
 Touwbeker-cultuur: 55
 Tragedy of the commons: 304
 Transplantatie probleem: 270
 Tribe, zie 'Stam'
 Trobrianders: 397
 Trolley problem: 270
 Turing-test: 688
- Uitteelt: 375-416; gevolgen 382, 407-408; luipaardkikker 385; mens 407-409
 Ultimatum spel: 277, 301, 307; chimpansees 302
 Universals, human: 16
- Verantwoordelijkheid: 683
 Verdelingsspel: 198, 262, 277, 299-308
 Verklaren (explain): 5, 561
 Verliefdheid: 362, 370, 423
 Vermenging Hominiden: 34
 Vermenging mensenrassen: 59-64
 Vermijdingsgedrag: 163-165, 172
 Verplaatsingstest: 246-247
 Verstand: 608
 Vertrouwen spel: 302
 Verwanten bevoordelen: 433
 Verwantschap: 377; cultureel begrip 390; DNA 379; in-teeltcoëfficiënt: 377, 398, 399; stamboom 378; termen 391; verwantschapscoëfficiënt 377; verwantschapsgraad 377
 Verwanteselectie: 291
 Verworven: 106-107
 Vissen-alarmstoffen: 159
 Visuele kloof: 171-172
 Vitalisme: 649
 Vlooiëgedrag (apen): 318
 Vocalisaties dieren: 498; aanpassing 508-509; alarmkreten 509; bonobo 509; brulaap 509; bultrug 508; chimpansee 509-511; contactgeluiden 509-510; dwergzijde-aapje 509; gibbon 509; grunts 320, 509-510; kortdurend 509; langdurend 509, 511; olifant 508; onveranderlijk, erfelijk 508; orang-oetang 509; veranderlijk 508-511; vleermuis 508
 Vocalisaties mens: 499; interjecties 516; koppeling aan concepten 499; protofonen 516; vegetatieve geluiden 516; vóórtaalse geluiden 517
 voeding: 86-89
 Voedselopname: 120
 Volken: Aboriginal: 67; Ariër: 54; Basken: 54, 55; Berbers, zie 'Imazighen'; Blanke: 67; Eskimo's: 53, 67; Esten: 54; Finnen: 54; Germanen: 39; Hongaren: 54; Imazighen ('Berbers'): 56, 67; Indogermanen: 39; Kaingang (volk): 357, 358; Kaukasische ras: 54; !Kung: 66; Lappen, zie 'Sami'; Mosuo (volk): 370, 420; Neger: 66, 93; Sami ('Lappen'): 54, 365; Toeareg: 56; Trobrianders: 397; Yanomamö: 321, 397
 Voorkeur van mannen: chimpansee 361, 364, 371; mens 361, 364, 371
 Voortplanting: 356-365; gedrag 345; seksueel, evolutie 431

- Voortplantingsbarrière: 28
Voortplantingspatronen: erfelijkheid 369-372; evolutie 372-373; feitelijk 357; toegestaan 357
Voortplantingsruimte: 372
Voortplantingssucces: apen 326; chimpansee 336; gorilla 336; makaken 336; mantelbaviaan 336; mensen 327, 336, 356-365
Vooruitzien: 230
Vreedzame samenlevingen: 467
Vriendjespolitiek: 277
Vriendschap, zie onder 'Relaties'
Vrije wil: 683, 706
Vulkanen: 45
- Waar ('true'): 635
Waarde: 255, 430
Waarheid: 562-563, 635
Waarom-vragen: 667
Wapens: 475
Wasons selectie taak: 250
Wederzijds altruïsme: 329
Westermarck effect: 401-402
Wetenschap: 4-5; formeel/empirisch 627-635
Wetenschappelijke kennis: 4-5
Wiegendood: 663
Wiener Kreis: zie: Rudolf Carnap, Herbert Feigl, Kurt Gödel, Carl Gustav Hempel, Otto Neurath, Moritz Schlick
Wiskunde: 704
Wreedheid: 330-331
- Yanomamö: 321, 397; vermelde redenen voor geweld 466
- Zelfbeheersing: dieren 207; mensen 200-201
Zelfopoffering: 290
Zelfreferentie: 686
Zelftranscendentie: 570
Zelfzuchtig gen: 293, 380
Zen: 704
Ziel, antropologie: 581-582;
Zoroastrisme: 392, 419

Personen register

- Abubacer: 705
 Adler, Alfred: 9
 Alexander de Grote: 471
 Allee, Warder: 288
 Allport, Floyd, H.: 288
 Ardrey, Robert: 7, 126, 442
 Aristoteles: 61, 124, 125, 138-139, 258, 288, 310, 501, 544, 558, 581-582, 601, 606, 607, 615, 627, 634, 644-645, 653, 675, 693, 705
 Asch, Solomon: 272, 277
 Ashoka: 471
 Attila de Hun: 471
 Augustinus van Hippo: 412, 442, 503, 601, 606
 Avicenna: 705
 Axelrod, Robert: 285, 442, 622
- Bacon, Francis: 481
 Baerends, Gerard: 216
 Baillargeon, Renée: 232, 707, 711
 Bain, Alexander: 126
 Bandura, Albert: 169
 Bateson, Patrick: 381, 382
 Baudin, Louis: 272
 Bauer, Raymond: 482
 Bayes, Thomas: 632, 646
 Berg, Joyce: 307
 Bergson, Henri: 126, 649, 675
 Bernard, Claude: 650
 Bickerton, Derek: 534, 536
 Binet, Alfred: 605
 Blavatsky, Helena: 675
 Bloom, Lois: 522-527, 641
 Blumenbach, Johann Friedrich: 54, 58, 61
 Boas, Franz: 131, 486, 491, 607, 610
 Bodin, Jean: 453
 Boeddha: 471
 Boehm, Christopher: 285, 323, 442, 444
 Boesch, Christophe: 459
 Boghossian, Paul: 703, 706-708
 Bolyai, Janos: 705
 Bolton, Gary: 307
 Boudry, Maarten: 258, 563
 Bowlby, John: 201
 Bowles, Samuel: 277, 285, 442, 471, 622
 Boyer, Pascal: 597
 Bridgman, Percy Williams: 629
 Brouwer, Bertus: 704
 Bruno, Giordano: 601
 Bunge, Mario: 6, 451, 628, 634, 665-666, 672, 679, 693
 Buss, David: 9-10, 362, 364, 369, 418, 562
- Cann, Rebecca: 452
 Carnap, Rudolf: 4, 6, 500, 502, 503, 505, 601, 620, 628-629, 634, 675, 676, 678
 Cattell, Raymond Bernard: 192
 Cavalli-Sforza, Luigi Luca: 38, 57-59, 68
 Chagnon, Napoleon: 11, 321, 323, 464-466
 Chalmers, David: 686, 693, 696, 700
 Cheney, Dorothy: 317-319, 605
 Choi, Jung-Kyoo: 277, 285, 442, 471, 622
 Chomsky, Noam: 525, 537-538, 550-551, 605, 675
 Christus, Jesus: 442, 471
 Chua, Amy: 453, 596
 Churchill, Winston: 230
 Churchland, Paul, Patricia: 689, 689, 693
 Cinyabuguma, Matthias: 307
 Columbus, Christoffel: 67
 Confucius: 10, 421, 471, 583, 606
 Copernicus, Nicolaas: 601
 Cortés, Hernán: 471
 Costa & McCrea: 192
 Craig, Wallace: 111
- Crick, Francis: 693
 Cruze, Wendell: 170
 Cusanus: 704
- Damasio, Antonio: 689, 693, 696
 Dart, Raymond: 288, 297, 441, 442, 471
 Darwin, Charles: 21-22, 605, 652; brain/mind 693; classificatie 21; competitie 285, 287, 312, 442; eilandbewoners 163; evolutie 633, 675; geleidelijke overgangen 31, 606; glimlachen 155; hersenen 32; huwelijksregels 412; instinct 126, 128, 189; inteelt 403; ; inteeltvermijding 411; intelligentie 217; intelligentie bij dieren 608; intuïtief handelen 275; mensenras 58-59; mentale termen 695; natuurlijke selectie 288, 622; pikgedrag kuikens 170; religie 601; samenwerken 294, 442; socialisme 489; survival of the fittest 289; taal 513, 551-552; taal: imitatie, zingen 545; taal: selectie 547; soortgebrip 48; tautologisch 633; titel boek 27; vermijden roofdieren 162-163; verschillen mens-dier 613-614; verspreking 297; voorkeur voor vreemde 398
 Davidson, Donald: 6, 666, 686, 693
 Dawkins, Richard: 288-291, 295, 335, 442, 550, 601, 622, 675
 De Broglie, Louis: 673
 De Groot, Hugo: 471
 De Waal, Frans: 7, 217, 245, 285, 309, 331, 342, 442, 451, 453, 471, 550, 605-607, 660, 622, 675, 698
 Democritus: 606, 620, 642, 644, 675, 693
 Dennett, Daniel: 501, 601, 669, 689, 696, 699
 Descartes, René: 126, 507, 581, 599, 601, 606, 675, 675, 693, 694, 697, 701
 Diderot, Denis: 601, 675
 Djengis Khan: 471
 Dobzhansky, Theodozius: 17, 100, 110, 288, 379, 380, 622; doelmatig 11; ras 58; stamboom 23
 Du Bois-Reymond, Emile: 620, 685, 700
 Duchenne, Guillaume Benjamin 152
 Dunbar, Robin: 337, 365, 550
 Dunlap, Knigh: 126, 133, 622
 Durkheim, Émile: 288, 587, 594, 596, 601
- Eccles, John: 684, 693, 696
 Eibl-Eibesfeldt, Ireneaus: 112, 146, 154, 605, 622
 Einstein, Albert: 601, 647-648, 707
 Ekman, Paul: 152-156
 Elias, Norbert: 453
 Elliot-Smith, Grafton: 285, 442
 Ellis, Henri Havelock: 285, 442, 471
 Emerson, Alfred: 288
 Engels, Friedrich: 74, 126, 486
 Epicurus: 601, 642
 Erasmus, Desiderius: 471
 Ericsson, Anders: 126
 Euclides: 628, 634, 707
 Eysenck, Hans: 192, 688
- Fabre, Jean-Henri: 129, 216-218, 601
 Fechner, Gustav: 693, 712
 Fehr, Ernst: 272, 277, 285, 307, 442
 Feigl, Herbert: 629, 693
 Fischhoff, Baruch: 277
 Fisher, Ronald: 288, 291, 380, 622, 652
 Flynn, James: 78-82, 96
 Fodor, Jerry: 689, 693, 699
 Franklin, Benjamin: 471
 Frazer, James: 412 587
 Frege, Gottlob: 503
 Freud, Sigmund: 10, 130-131, 288, 297, 375, 412, 420, 587, 597, 601, 688
 Friedman, Milton: 299
 Fromm, Erich: 285, 442
- Galenus, Claudius: 693
 Galileo Galilei: 601, 628, 634, 642
 Galton, Francis: 213
 Gandhi, Mahatma: 442, 471

- Gardner, Howard: 2134-215, 275, 605
 Gauss, Carl Friedrich: 705
 Ghizelin, Michael: 335, 442
 Gigerenzer, Gerd: 261, 275
 Gilgamesh: 363
 Gödel, Kurt: 601
 Goodall, Jane: 216, 217, 237, 245, 256, 285, 309, 317, 459, 550, 605, 622, 660
 Goodman, Nelson: 6
 Gould, Stephen Jay: 288, 601
 Greenberg, Joseph: 52, 536
 Greenwald Anthony: 199, 272, 277
 Griffin, Donald: 698
 Güth, Werner: 272, 277, 285, 307, 442
- Haeckel, Ernst: 39, 61
 Haldane, J.B.S.: 288, 313, 622
 Hamilton, Bill: 285, 288, 290-291, 298, 442, 622
 Hardin, Garret: 285, 442
 Hardy, Godfrey Harold: 106
 Harlow, Harry: 149
 Harris, Judith Rich: 193
 Hegel, Georg: 471
 Heidegger, Martin: 601, 606
 Heider, Fritz: 272, 277, 639
 Heinroth, Oskar: 126
 Hempel, Carl Gustav: 561, 632, 638, 643, 667, 675
 Hilbert, David: 622, 631
 Hinde, Robert: 112, 126, 144, 310, 322
 Hobbes, Thomas: 285, 442, 453, 471, 606, 693-694
 Homerus: 363
 Hrdy, Sarah Blaffer: 369
 Hubbard, Ron: 675
 Hull, Clark: 131
 Hume, David: 126, 127, 139, 285, 288, 297, 442, 481, 544, 600, 601, 606, 607, 627, 632, 634, 642, 678, 703, 705, 709
 Hurford, James: 505, 547
 Huxley, Julian: 288
 Huxley, Thomas: 285, 288, 441, 601, 693
- Isaac, Mark: 307
- Jablonka, Eva: 622
 James, William: 7, 126, 130, 189, 501, 560, 581-582, 601, 606, 622, 665, 675, 693, 695, 708
 Jensen, Arthur: 78, 81, 212
 Jerison, Harry: 678, 699
 Jevons, W. Stanley: 228
- Kagan, Jerome: 176
 Kahneman, Daniel: 258, 261, 272, 277, 307
 Kant, Immanuel: 127, 375, 419, 471, 599, 601, 606, 653, 656, 675, 693, 694, 704, 712
 Kantor, Jacob: 126, 133, 622
 Keeley, Lawrence: 442, 471
 Keltner, Dacher: 442
 Kierkenggaard, Søren: 601
 King, Maarten-Luther: 442, 471
 Koch, Robert: 662
 Koffka, Kurt: 558
 Köhler, Wolfgang: 216, 217, 237, 256, 605, 659, 697
 Kornblith, Hilary: 698
 Kornhuber, Hans Helmut: 681
 Kortlandt, Adriaan: 120, 605
 Kroeber, Alfred: 131, 606
 Kropotkin, Peter: 285, 288, 294-295, 441, 442, 622
 Kruger, Justin: 272
 Kuhl, Patricia: 520-521
 Kuo, Zing Yang: 126, 133
- La Mettrie, Julien Offroy de: 601, 606, 606, 675, 693, 694
 Lamarck, Jean-Baptiste: 622
 Lamme, Victor: 675, 680
 Langer, Ellen: 272, 277
 Laplace, Pierre-Simon: 259, 272, 601, 632, 642, 693
- Lashley, Karl: 7, 560, 665, 693
 Latané, Bibb: 285, 333, 442
 Lee, Richard: 323
 Leibnitz, Gottfried: 601, 693
 Lehrman, Daniel: 126, 133-134, 170
 Lenin: 486
 Lenneberg, Eric: 225, 550, 710
 Lévi-Strauss, Claude: 342, 389-390, 412, 597, 606
 Levine/Campbell: 285, 342-343, 442
 Lewontin, Richard: 61
 Libet, Benjamin: 681-683
 Linnaeus: 31, 606
 Lobachevsky, Nikolai Ivanovich: 705
 Locke, John: 110, 125, 126, 139, 544, 601, 606, 607, 635, 693, 705
 Loftus, Elizabeth: 270, 277
 Lorenz, Konrad: 112, 119, 120, 126, 131, 133-134, 149, 168, 288, 297, 322, 442, 461, 471, 559, 605, 623, 638, 675, 688, 712
 Lotka, Alfred: 288, 297
 Lovelock, James: 298
 Luchins, Abraham: 272, 277
 Lucretius Carus: 601, 675, 693
 Lukasiewicz, Jan: 704
 Lumumba, Patrice: 65
 Lysenko, Trofim: 126, 285
- Mach, Ernst: 6
 Machiavelli, Nicolo: 442, 471
 Mackie, John Leslie: 642, 643
 MacLean, Paul: 288, 298
 Mahavira: 471
 Mahesh, Maharashi: 675
 Malinowski, Bronislaw: 288, 342, 397, 412, 441, 442, 587-588, 593, 595
 Malthus, Thomas: 84, 287, 285, 471
 Margulis, Lynn: 285, 298, 442
 Marler, Peter: 126, 146
 Marwell, Gerald: 307
 Marx, Karl: 285, 486, 601
 Maslow, Abraham: 10, 285, 442
 Maynard Smith, John: 285, 288, 291, 300, 309, 442, 622
 Mayr, Ernst: 110, 134, 255, 649
 McClintock, Charles: 198, 272, 277, 300
 McGinn, Colin: 693
 Mead, Margaret: 126, 131
 Mendel, Georg: 106
 Michotte, Albert: 638-639, 643, 673
 Milgram, Stanley: 442, 443
 Mill, John Stewart: 693-695
 Mischel, Walter: 11, 15, 196, 200, 447, 688
 Mohammed – Profeet: 471
 Montagu, Ashley: 61, 126, 132, 285, 441, 442, 471, 622
 Montesquieu: 471
 More, Thomas: 285, 442
 Morris, Desmond: 605
- Nagel, Thomas: 675, 696, 700
 Napoleon Bonaparte: 471
 Neurath, Otto: 675
 Newton, Isaac: 601, 647, 707
 Nietzsche, Friedrich: 471, 601
 Nisbett, Richard: 272, 277
 Nishida, Toshiada: 460
 Nowak, Martin: 288
 Nyhan, Brendan: 272, 277
- Offroy de la Mettrie, Julien: zie La Mettrie
 Oller, D. Kimbrough: 516-518
 Owen, Robert: 126, 128, 285, 442, 601, 606
- Pascal, Blaise: 274, 503, 601, 628
 Patton, George: 471
 Pavlov, Ivan: 119, 126, 132, 141, 599, 606, 649, 693
 Pearson, Karl.: 646
 Pelagius: 285, 442

- Penn, Derek: 606
Pétain, Phiolippe: 471
Piaget, Jean: 233, 707
Pinker, Steven: 11, 16, 17, 65, 285, 442, 503, 541, 550-551, 693
Pizarro, Francisco: 471
Place, Ullin: 693
Plato: 61, 310, 401, 412, 419, 421, 581-582, 601, 606, 675
Plutarchus: 601, 606
Popper, Karl: 675, 684, 693, 696
Porphyrius: 606
Power, Margaret: 285, 442
Premack, David: 606
Protagoras: 601
Proudhon, Pierre: 471
Putnam, Hilary: 693
Pythagoras: 606, 631
- Quine, W.V.O.: 505, 523, 674, 675, 686-687, 693; Duheim-Quine problem 628
- Radcliffe-Brown, Alfred: 288
Ramses II: 471
Rand, Ayn: 280, 285, 442, 601, 606
Rapoport, Anatol: 272, 301, 307
Revlín, Russ: 272
Rey, George, 693
Riemann, Bernhard: 705
Rogers, Carl: 285, 442, 643
Romanes, George: 126, 129, 217
Rothbart, Mary: 197
Rousseau, Jean-Jacques: 285, 311, 312, 441, 442
Rusbult, Cary: 272, 277
Ruse, Michael: 675
Russell, Bertrand: 601, 643
Ryle, Gilbert: 693
- Sartre, Jean-Paul: 12, 606
Savage-Rumbaugh, Sue: 216, 529
Schjelderup-Ebbe, Thorleif: 309, 321-322
Schleicher, August: 38
Schleiermacher, Friedrich: 601
Schlick, Moritz: 646, 674-675
Schneirla, Theodore: 126, 622
Schopenhauer, Arthur: 420
Schrödinger, Erwin: 288, 298, 693
Searle, John: 669
Sechenov, Ivan: 675
Seligman, Martin: 285
Selvin, Steve: 272, 277
Seyfarth, Richard: 317-319, 605
Shaka Zulu: 471
Sherif, Muzafer: 443
Sherrington, Charles: 119, 141, 675
Simon, Dan: 272, 277
Simon, Herbert: 272
Singer, Peter, 12
Siyaj K'ak: 471
Skinner, Burrhus: 7, 115, 141-142, 495-496, 538, 560, 575, 605, 606, 607, 622, 629, 641, 661, 665, 673, 675, 693
Smart, John Jamieson: 693
Smith, Adam: 285, 288, 297
Sokal, Alan: 563, 690
Spalding, Douglas: 126, 129, 170
Spearman, Charles: 212
Spelke, Elizabeth: 232, 707, 711
Spencer, Herbert: 126, 128, 170, 288, 367, 471, 587-603, 620
Sperry, Roger: 679, 696
Spinoza, Baruch: 601
Steiner, Rudolf: 675
Stendhal (pseudoniem): 420
Strawson, Peter Frederick: 6
Sumner, William Graham: 134, 285, 367, 442
Sun Tzu: 471
Swaab, Dick: 559, 675, 693
- Swammerdam, Jan: 675
- Teilhard de Chardin, Pierre: 601, 606, 675
Tennov, Dorothy: 362
Thomas, Alexander: 196
Thorndike, Edward: 11, 126, 131, 141, 142, 216, 217, 275, 605, 606
Thorpe, William: 126, 168, 673
Tinbergen, Nico: 26, 112, 120, 126, 133, 146, 605, 665, 675, 688, 698, 699
Tolman, Edward: 119, 126, 141, 240
Tolstoy, Leo: 471
Tomasello, Michael: 606
Tooby & Cosmides: 11, 112, 166
Trivers, Robert: 285, 288, 622, 653
Turchin, Peter: 471
Turney-High, Harry Holbert: 442, 471
Turing, Alan: 688, 693
Tversky, Amos: 258, 261, 272, 277
Tylor, Edward Burnett: 412, 587-593, 601, 602
- Valentine, C.W.: 162, 181
Van Aquino, Thomas: 125, 126, 401, 412, 581, 599, 601, 606, 607
Van Assisië, Franciscus: 442, 471
Van Creveld, Martin: 442, 471
Van der Dennen, Johan: 471, 474
Van Dongen, Paul: 214, 218, 254, 289, 318, 505, 562, 635, 673, 679, 686
Van Hooff, Jan: 152
Van Lommel, Pim: 675
Van Vugt, Mark: 288, 471
Vendler, Zeno: 693
Voltaire: 601
Von Clausewitz, Carl: 471
Von Helmholtz, Hermann: 675
Von Moltke, Helmuth: 471
Von Neumann & Morgenstern: 199, 299
Von Uexküll, Jakob: 712
Von Schlegel, Friedrich: 54
Vos Savant, Marilyn: 260
- Waddington, Conrad: 622
Wallace, Alfred Russell: 126, 129, 285, 442, 606, 622, 675
Watson, Peter: 260, 272, 277, 482
Watson, John: 7, 111, 126, 132-133, 560, 606, 622, 665, 675, 693, 695
Watts, David: 459
Weber, Ernst Heinrich: 712
Wechsler, David: 78, 81, 605
Weinberg, Wilhelm: 106
Weinstein, Richard: 272, 277
Weismann, August: 293
Wells, Wesley: 126
Westermarck, Edvard: 355, 412; instinctieve inteeltvermijding 411
Whitehead, Alfred North: 6
Whitman, Charles: 126
Wiener, Norbert: 648, 653
Wierzbicka, Anna: 138, 140, 503
Williams, George: 112, 288, 622
Wilson, David Sloan: 295, 653
Wilson, Edward O.: 285, 288, 295, 380, 441, 442, 501, 622, 653
Wittgenstein, Ludwig: 6, 500, 503, 505, 601, 620, 632, 642, 666, 675, 693, 696
Wright, Sewall: 100, 288, 290, 379-380, 441, 622, 670
Wundt, Wilhelm: 126
Wynne-Edwards, V.C.: 285, 288, 442, 622
- Zajonc, Robert: 272
Zarathustra: 392
Zeno van Citium: 285, 442
Zimbardo, Philip: 285, 442, 443, 447, 452
Zoroaster: zie Zarathustra
Zuckerberg, Mark: 285

Soorten register

- Ardipithecus: 30, 65, 589
 Australische slijkljister: 250
 Australopithecus: 30, 33, 361, 589
- Baviaan: 226, 332, 349, 369, 351, 388, 456
 Beer: 347
 Beermakaak: 322
 Beo: 184
 Berberaap: 388
 Bijen-eter: 379
 Bizon: 369
 Bolpijlinktvis: 204
 Bonobo: afstamming 30, 589; dominantie 322, 324; geweld 456; inteeltvermijding 389; rangorde 321, vocalisaties 509, 510; voortplanting 34, 352-353, 369, 372; vooruitzien 230
 Bonte klauwierkraai: 251
 Bonte vliegenvanger, 160, 379
 Bruine doornsnavel: 251
 Bruine rat: 142-143, 175, 171, 185, 207, 226, 232, 240
 Brulaap: 349, 456, 457
 Buffel: 331
 Bultrug: 508, 511
- Canadese gans: 385
 Carolina-eend: 171, 226
 Chimpansees: adolescentie 175-176; adoptie 332; afstamming 30, 589; beperkingen 615-161; bondgenootschappen 329; causale kennis 233; dominantie 245, 322, 324; dood 576; geboortekanaal 361, gereedschap 237; geweld 456; glimlachten 156; herkenning 150-151; imitatie 183, 185; intelligentie 216, 219-220, 230; inteeltvermijding 389; 'inzicht' 220, 697; geslachtrijpheid 175-176; hormonen 175-176; koppeltjes (consorts) 351, 357, 372; misleiding 252, oddity-leren 224, persoonlijkheid 207; rangorde 321, regendans 577; ruimtelijke oriëntatie 240; seksuele voorkeur 361, 364; sociale structuur 245; tellen 227, troosten 331; vermijdingsgedrag 163; vermogens 615-616; vertrouwensspel 321; vocalisaties 509, 510; voortplanting 336, 349, 351-352, 369, 372; vooruitzien 230; vriendschap 320
 Cichlides: 150
 Cro-Magnon: 55
- Darwinvinken: 163
 Denisova-mens: 34
 Dertienstreep-grondeekhoorn: 241
 Diadeemmeerkat: 326, 456
 Dikkopelrits: 159
 Doodshoofdaapje: 349
 Driedoornig stekelbaarsje: 385
 Drieteenmeeuw: 150
 Drongo: 251
 Duif: 141, 188, 223, 226, 231, 575
 Dwergmaki: 349
 Dwergpapegaai: 122, 369, 372
 Dwergplevier: 251
 Dwargzijde-aapje: 509
- Edelhert: 372, 387
 Eend: 143, 149
 Ekster: 369
 Elrits: 159, 204
 Epauwletspreeuw: 158
 Ezel: 207
- Falklandgans: 163
 Falklandwolf: 163
 Fazant: 369, 372
 Franje-aap: 349
- Galago: 349
- Gambel's mees: 241
 Gans: 148, 149, 369, 372
 Geit: 171
 Gevlekte hyena: 322
 Gibbon: 123, 322, 349, 354, 369, 372, 388, 456, 511
 Glanstroepiaal: 158
 Gnoe: 322
 Gorilla: 207, 322, 331, 336, 349, 353, 361, 369, 372, 388, 456, 457
 Gouden stompneusaap: 354
 Goudhamster: 143, 384
 Graafwesp: 234
 Grasparkiet: 184, 226
 Grauwe gors: 379
 Grijs roodstaatspapegaai: 219, 235
 Groene meerkat: 160-162, 207, 318-320, 510
 Grote lansneusvleermuis: 508
 Guppy: 204, 207, 225
- Halfmaki: 349
 Haring: 369
 Heggenmus: 346, 358, 372
 Hoelman: 353, 456
 Hominiden: 21-35, Ardipithecus: 30, Cro-Magnon: 55, Denisova-mens: 34, Oreopithecus: 30, Orrorin: 30, Sahelanthropus: 30
 Homo: 30
 Homo denisova: 34
 Homo erectus: 30, 33, 65, 589
 Homo floresensis: 30, 33, 589
 Homo habilis: 30, 33, 373, 589
 Homo naledi: 33
 Homo neanderthalensis: 30, 33
 Homo sapiens: 30-35, 65, 589
 Hond: 141, 171, 174, 205, 207, 216, 347, 379, 511
 Honingbij: 122, 229
 Huismuis: 157, 226, 372, 379, 381-382, 384
 Huismus: 235, 250, 379
 Hyena: 207
- IJsduiker: 239
 Indigo-vink: 147
 Indri: 349
 Inktvis: 204, 225
- Jacana: 369, 372
 Jachtluipaard: 386-387
 Japanse kwartel: 379
 Japanse makaak: 244, 355, 388, 510
 Java-aap: 237
- Kangoeroe: 121
 Kanzi (bonobo): 529
 Kapucijneraap: 223, 235, 236, 322, 349, 456
 Kat: 141, 142, 171, 207, 216, 224, 243, 369, 372, 379
 Kauw: 219, 223, 226, 322, 369
 Kea: 219, 235
 Keizerpinguïn: 369, 372
 Kip: 143, 170-171, 226, 345, 369, 372
 Kleine karakiet: 251
 Knobbelzwaan: 632
 Koekoek: 149, 251, 372
 Kolibrievinger: 121
 Konijn: 387
 Koolmees: 159, 204, 219, 235, 250, 369, 385
 Kwak: 242
 Kwartel: 157, 185
- Leeuw: 226, 347, 369, 372, 462
 Lemur: 216, 349, 456
 Lijster: 186, 235
 Lori: 349
 Luipaardkikker: 385
- Maanvis (Pterophyllum): 225
 Makaken: 322, 336, 349, 35, 372, 387, 456

- Mandril: 349
 Mangroveeiger: 242
 Mantelbaviaan: 245, 251, 336, 349, 354, 372
 Meerkat: 349, 456
 Mens: aantrekkelijkheid 361, 364; adoptie 333; bondgenootschap 334; bruidsschat/bruidsprijs 317; causale attributie 233-234; dominantie 246, 323; evolutie monogamie 373; gedrag adolescentie 179; geslachtsrijpheid 176-178; intenties toeschrijven 248; leiderschap 246, 323; liefdadigheid 335; liefde 417-438; monogamie 356; ontrouw 359; ontstaan 624; overspel 359; polyandrie 356; polygynie 356; promiscue 356; sociale intelligentie meten 248; sociale structuur 246; testosteron 176; vergelijking met dieren 607-616; verwantschap 313; vijandschap 334; voortplantingssucces 246; voortplantingssysteem 349, 365-365, 369; vreemden 335; vriendschap 321
 Merriam's Kangaroeoffer: 241
 Merel: 160, 235
 Mier: 334, 344
 Moerasmees; 241
 Muis, zie huismuis

 Naakte molrat: 372, 369, 379, 386
 Nachtaap: 349
 Neusaap: 349

 Octopus: 207
 Olifant: 322, 508, 511, 576
 Orang-oetang: 183, 207, 227, 230, 348, 349, 361, 369, 372, 456
 Oreopithecus: 30
 Orka: 347
 Orrorin: 30, 65

 Paard: 174, 379, 511
 Paranthropus: 33
 Papegaai: 184, 226
 Penseelaapje (oeistiti): 186, 349
 Pimpelmees: 219, 235, 385
 Plaatje (platy): 122
 Pluimstaartaap: 349
 Potvis: 347
 Primaten: 219, 242, 243, 246, 348-356, 3878-389, 456-464
 Putter: 219, 235

 Raaf: 188, 219, 226, 235
 Rat: zie Bruine rat
 Resus-aap: 143, 149, 151, 183, 185, 207, 224, 226, 322, 388, 509, 510
 Roek: 219, 223, 236, 379
 Roetmangabey: 326
 Roodborst: 235
 Rund: 174, 379

 Sahelanthropus: 30, 65, 589
 Schaap: 156, 158, 171, 174 242
 Schorpioenvlieg: 250
 Sifaka: 216, 349
 Sijs: 219
 Slak: 204
 Slingeraap: 349
 Sluipwespen: 216-218, 239
 Spechtvik: 234
 Spookdiertje: 349
 Spotvogel: 184
 Spinnen: 290
 Spreeuw: 322
 Stokstaartyje: 244

 Tamarin: 349
 Thermometervogel: 149, 173, 372
 Tijger: 369, 372
 Tuimelaar: 387, 511

 Vampiervleermuis: 157, 331
 Varken: 174, 207, 379, 442
 Vingerdier: 349
 Vissen: 322, 344, 345, 385
 Vogels: 218, 230, 232, 239, 242, 243, 250-251, 345-347

 Wasbeer: 224
 Westelijke struikgaai: 241
 Weervogel: 188
 Wintertaling: 149
 Wipspanelkraai: 219, 232, 235, 236
 Withasvliegenvanger: 204
 Wolf: 322, 347, 369, 462

 Zalm: 369
 Zangvogels: 510
 Zebrovink: 187-188, 386
 Zebravis: 385
 Zeekat: 225, 229
 Zeeleeuw: 372
 Zeemuggen: 225
 Zee-olifant: 369
 Zilvermeeuw: 150
 Zuidelijke spinaap: 322
 Zwaan: 369, 372, 632
 Zwaarddrager: 122
 Zwarte kraai: 219
 Zwarte mees: 235
 Zwarte weduwe: 110
 Zwarte zwaan: 632
 Zwartkop: 122-123, 216

Afkortingen

ACTH	adrenocorticotroop hormoon
ADHD	<i>attention deficit hyperactive behavior</i>
ADS	<i>adult-directed speech</i>
ASL	<i>American sign language</i>
BCE	<i>before common era</i> (v. Chr.)
BMI	<i>body mass index</i>
BNP	bruto nationaal product
BP	Bereitschapspotential
BSC	<i>biological species concept</i>
CE	<i>common era</i> (n. Chr.)
CRT	cognitieve reflectieve test
DNA	desoxyribonucleïnezuur
DQ	<i>development quotient</i>
DSM	<i>Diagnostic and Statistical Manual</i>
EEG	electro-encefalogram
EMG	electromyogram
ESI	<i>Expressions of Spirituality Inventory</i>
fMRI	<i>functional magnetic resonance imaging</i>
FSH	follikel stimulerend hormoon
GCP	<i>Good Clinical Practice</i>
GnRH	<i>gonadotrofin releasing hormone</i>
GTFT	<i>Generous Tit-fot-Tat</i>
GWAS	<i>genome-wide association study</i>
Gya	<i>gigayears ago</i> (miljarden jaren geleden)
HDI	<i>human development index</i>
IAT	<i>implicit association test</i>
IQ	intelligentie quotiënt
kya	<i>kiloyears ago</i> (duizenden jaren geleden)
LH	luteïniserend hormoon
MRCA	<i>most recent common ancestor</i>
MRI	<i>magnetic resonance imaging</i>
mtDNA	mitochondriaal DNA
Mya	<i>megayears ago</i> (miljoenen jaren geleden)
NRY	niet-recombinerend deel van het Y-chromosoom
OMU	<i>one-male-unit</i>
REM	<i>Rapid Eye Movements</i>
RHP	<i>resource holding potential</i>
RLF	retrolentale fibroplasie
RNA	ribonucleïnezuur
SAT	<i>scholar aptitude test</i>
SEM	<i>standard error of the mean / scanning electron microscopy / structural equation modeling</i>
SES	<i>social economic status</i>
SIRE	<i>self-identified race/ethnicity</i>
SLI	<i>specific language impairment</i>
SNP	<i>single nucleotide polymorphism</i>
SSV	<i>Seville Statement on Violence</i>
TCI	<i>Temperament and Character Inventory</i>
TMA	<i>tense-mood-aspect</i>
TTS	tweeling-transfusie syndroom
UK	<i>United Kingdom</i>
USA	<i>United States of America</i>
WAIS	<i>Wechsler adult intelligence scale</i>
WISC	<i>Wechsler intelligence scale for children</i>